

Raadsvoorstel

Onderwerp

Beleidsplan openbare verlichting 2020

Begrotingswijziging

n.v.t.

Portefeuillehouder

M.J. van Dijk

Organisatie onderdeel

Buiten

E-mail opsteller

herman.wiss@stichtsevecht.nl

Telefoonnummer opsteller

0346254340

Registratie nummer

Z/20/182536-VB/20/96084

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld Besluit

Het beleidsplan openbare verlichting 2020 vast te stellen op grond van het voorgestelde scenario basis +.

Samenvatting

Gemeente Stichtse Vecht investeert in betrouwbare, veilige, innovatieve en duurzame openbare verlichting. Hierbij wordt de gewenste verlichtingskwaliteit gerealiseerd tegen economische en maatschappelijke verantwoorde kosten. Met deze visie zijn de doelstellingen (veilig, duurzaam, kostenefficiënt en kwaliteit) voor de openbare verlichting bepaald. Zij zijn vastgelegd en uitgewerkt in dit beleidsplan. Op basis van het beleidsplan OVL zullen de uitvoeringsplannen worden opgesteld

Bijlagen

1. Beleidsplan openbare verlichting 2020

Inleiding

In 2017 heeft u besloten om per 1 januari 2018 het areaal openbare verlichting (hierna te noemen OVL) over te nemen en per 2019 het beheer en onderhoud in eigen hand te nemen. Dit met het oog op mogelijke kostenbesparing, beter kunnen inspelen op ontwikkelen, het ontwikkelen van eigen beleid en de wens om versneld te verduurzamen. In oktober 2019 is gestart met het opstellen van een verduurzamingsplan OVL. Onderdeel hiervan is het vastleggen van het beleidsplan OVL 2020.

Doel en beoogd maatschappelijk effect

Verlichting helpt het menselijk oog om de omgeving waar te nemen. OVL moet zaken bij donkerte zichtbaar maken die voor een veilig en doelmatig gebruik van de openbare ruimte van belang zijn. Het doel van de OVL is om optimaal bij te dragen aan de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de leefbaarheid van de openbare ruimte.

Belangrijke randvoorwaarden daarbij zijn: een zo laag mogelijk energieverbruik, het toepassen van duurzame oplossingen en borging van een veilige en goed functionerende installatie. Dit alles tegen verantwoorde kosten.

De gemeente investeert in betrouwbare, veilige, innovatieve en duurzame openbare verlichting. Hierbij wordt de gewenste verlichtingskwaliteit gerealiseerd tegen economische en maatschappelijke verantwoorde kosten.

Met deze visie zijn de doelstellingen van het bijgevoegde beleidsplan OVL 2020 (veilig, duurzaam, kostenefficiënt en kwaliteit) bepaald.

Relatie met bestaand beleid en regelgeving

De gemeente is als eigenaar verantwoordelijk voor de verlichting van de openbare ruimten die in eigendom en in beheer zijn. De gemeente kan in het kader van het Burgerlijk Wetboek aansprakelijk gesteld worden voor het niet naar behoren functioneren van de OVL.

De OVL moet voldoen aan de wettelijke kaders die daarvoor zijn gesteld. Relevant zijn de Elektriciteitswet, de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet), installatie-verantwoordelijkheid (IV), regelgeving met betrekking tot werken in vervuilde grond en Europese regelgeving aangaande te gebruiken producten. Aanvullend op de wettelijke kaders zijn er nog richtlijnen en aanbevelingen die het merendeel van de gemeenten als uitgangspunt voor hun (OVL)-beleid hanteren, zoals de Nederlandse praktijkrichtlijn voor de kwaliteitscriteria openbare verlichting (NPR 13201, hierna te noemen NPR), het politiekeurmerk en richtlijnen voor donkertebeschermt en lichtvervuiling.

Nationaal zijn er afspraken gemaakt met betrekking tot energiebesparingsdoelstellingen die voornamelijk gevolgen hebben op het terugdringen van het energieverbruik van de OVL. Deze energiebesparingsdoelen zijn vastgelegd in het Energieakkoord. Hierin staan de volgende doelstellingen genoemd voor OVL:

- 20% energiebesparing bij OVL in 2020 ten opzichte van 2013;
- 50% energiebesparing bij OVL in 2030 ten opzichte van 2013;
- 40% van de OVL is voorzien van slim energiemanagement in 2020;
- 40% van de OVL is energiezuinig in 2020.

De gemeente heeft zich geconformeerd aan de doelstellingen van het Energieakkoord. Duurzaamheid is ook opgenomen in het coalitieakkoord en collegewerkprogramma.

Argumenten

Aan de hand van de beschreven gewenste situatie, visie en beleidskeuzes is een basisniveau voor het beheer en onderhoud van de OVL vastgelegd in het beleidsplan OVL en zijn de onderstaande beleidskeuzes geformuleerd.:

- *Gemeente Stichtse Vecht kiest ervoor om de praktijkrichtlijn 'Kwaliteitscriteria Openbare Verlichting', NPR 13201 (hierna te noemen NPR) als uitgangspunt te nemen.*
Nieuwe OVL wordt op basis van de NPR ontworpen. In bestaande situaties en bij vervanging kan de gemeente maximaal 10% afwijken van de NPR, in verband met bestaande mastposities.
In veel situaties kan, om verschillende redenen, gekozen worden voor alternatieve verlichtingsvormen of zelfs niet verlichten. Waar er alternatieven voor verlichting zijn, zoals bijvoorbeeld reflecterende belijning op het wegdek of andere vormen van markering om de wegloop aan te geven, zal er worden bekeken of deze toegepast kunnen worden;
- *Het Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) wordt als eis in het plan van een projectontwikkelaar opgenomen wat betreft het eigen terrein.*
Het PKVW staat dimmen in het openbare gebied niet toe en daarom moeten openbare brandgangen en achterpaden verlicht worden;
- *De gemeente gaat door met de uitrol van dimbare led-armaturen.*
Bij toepassing van ledverlichting is het wenselijk dat in de bestekken eisen en voorwaarden worden opgenomen waaraan deze tenminste dient te voldoen;
- *Om het energieverbruik verder terug te dringen, kiest de gemeente voor statisch dimmen volgens dimregime 3A of een variant hiervan.*
Hierbij worden de armaturen vanaf de fabriek standaard voorzien van een statische dimprotocol (met vaste tijdstippen);
- *In het geval verlichting in strijd is met de Wet natuurbescherming worden alternatieven ingezet.*
Voorbeelden hiervan zijn het accentueren van het verloop van de weg of het markeren van obstakels door middel van oriëntatie of reflectie. Indien verlichting in verband met de veiligheid toch geplaatst moet worden, kijkt de gemeente naar verlichting op maat. Deze verlichting gaat bijvoorbeeld pas aan wanneer er weggebruikers zijn.
Het gebruik van vleermuis-vriendelijke verlichting (BAT-verlichting) wordt, waar nodig, als keuze meegenomen;
- *Het streven van de gemeente is om lichthinder te voorkomen.*
Bij het ontwerp wordt rekening gehouden met het voorkomen van het instralen in woningen en verblinding van weggebruikers. Aan individuele wensen wordt zo mogelijk tegemoet gekomen maar de NPR blijft leidend;
- *Vanwege verkeersveiligheid, gezichtsherkenning en sfeer kiest de gemeente voor de lichtkleur warm wit (3.000 Kelvin) voor alle wegcategorieën.*
Daar waar nodig zal, in het kader van de Wet natuurbescherming, de daarvoor gewenste kleur worden toegepast.

Scenario basis+

Hoe de gemeente de openbare verlichting de komende periode kan verbeteren is uitgewerkt in vier scenario's. Voor elk scenario zijn de gevolgen aangegeven en gewogen op basis van de voorgestelde doelstellingen van het beleidsplan (*veilig, duurzaam, kostenefficiënt en kwaliteit*). Op basis van de beleidsuitgangspunten, de gunstige investerings- en exploitatiekosten van de installatie is scenario basis+ gekozen. Dit scenario past binnen het beschikbare budget voor de jaarlijkse exploitatiekosten en de vervangingsinvesteringen voor de komende jaren

Bij scenario basis+ worden de masten en armaturen vervangen op basis van de afschrijvingstermijn van 40 jaar voor masten en 20 jaar voor armaturen. Het vervangen van masten en armaturen waarvan de afschrijvingstermijn is verstreken, vindt plaats binnen de een periode van vier jaar (2020 t/m 2023). Jaarlijks worden zoveel conventionele armaturen vervangen, dat in 2030 het areaal volledig met led lichtbronnen is uitgerust en de maximaal haalbare energiebesparing wordt bereikt. Hiermee wordt ruimschoots aan de doelstellingen van het Energieakkoord in 2030 voldaan. In dit scenario wordt in het jaar 2030 een energiebesparing van 54% gerealiseerd, terwijl de doelstelling 50% is.

Op basis van het beleidsplan OVL zullen de uitvoeringsplannen worden opgesteld.

Communicatie

Na vaststelling van het beleidsplan OVL zal dit OVL-plan gepubliceerd worden op de website van de gemeente.

Bij de uitwerking van de uitvoeringsplannen zal ook meegenomen worden hoe omwonenden betrokken worden bij vervanging van de OVL bij hun in de buurt.

Financiën, risico's en indicatoren

In onderstaande tabel is de vergelijking gemaakt met het benodigde budget voor scenario basis+ en het beschikbare budget voor de jaren 2020 / 2023:

Budget 2020/2023	Benodigd	Beschikbaar
Exploitatiekosten	€ 1.718.608	€ 1.733.340
Investerings	€ 4.092.048	€ 4.247.522

Het benodigde exploitatiebudget voor de jaren 2020 – 2023 van € 1.718.608 past binnen het huidige beschikbare budget van € 1.733.340.

Het benodigd investeringsbudget voor de jaren 2020 -2023 van € 4.092.048 past ook binnen de huidige beschikbare investeringen voor de vervanging van de openbare verlichting van € 4.247.522. Deze investeringen zijn al opgenomen in de investeringsplanning van de meerjarenbegroting. Het bedrag dat resteert kan worden ingezet bij onverwachte extra vervangingen van lichtmasten en armaturen.

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 140346 F 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl

14 juli 2020

Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

gemeentesecretaris
drs. F.J. Halsema

burgemeester
drs. A.J.H.T.H. Reinders